

Konspekt k „Sylabus of Errors“:

Sylabus errorum neboli *Seznam bludů* byl vydán roku 1864 papežem Piem IX. jako součást encykliky *Quantum cura*. Sestává z tezí, které byly soudobou katolickou církví (především tedy její „hlavou“) označeny za bludné. Jendá se především o filosofické myšlenky stavěné na základech panteismu, racionalismu a dalších moderních směrů, které se nějak doýkají vnímání Boha a náboženskosti obec.

Text je členěn do několika částí – jakýchsi tématických celků. Jsou to:

- a) Část týkající se **panteismu, naturalismu a absolutního racionalismu** zahrnuje 7 tezí. Např. odmítnutí myšlenky, že Bůh neexistuje jakožto nějaká nadřazená bytost, ale je součástí celého univerza, a tedy podstatou všeho. Dále je zde odmítán lidský rozum jakožto jediný platný a schopný posouzení věcí. Odmítnuta je i myšlenka, že lidské konání je na Bohu nezávislé nebo to, že Kristus a děje v Písmu jsou pouze vyprávěné příběhy.
- b) V části „**umírněný racionalismus**“ (opět sedm tezí) je patrná snaha nadřadit teologii nad vědu. Odmítáno je zde řazení obou zmíněných na roveň nebo nezávislost filosofů na náboženské autoritě. Filosofie odporující katolickým dogmatům dle sylabu zaslouží postih, odmítá tezi, že náboženství by bránilo v pokroku vědy.
- c) Z názorů **indiferentismu a volnomyšlenkářství** odsuzuje 4 teze – svoboda ve výběru náboženství, spasení pomocí jakéhokoli jiného náboženství... Zajímavý je bod týkající se protestantismu, odmítá totiž smýšlení o něm, jakožto o rozdílné formě jediného pravého náboženství křesťanského, a tudíž jej odmítá považovat za bohulibý.
- d) Další část nese název **Bludy týkající se kostela a jeho práv** a obsahuje 20 tezí. Je zde odmítána církev jakožto světská organizace, ale ustanovje se jako oprávněnou rozhodnout, zda je náboženství pravé či nikoli a přiznává církvi další odpíraná práva (zejména týkajícího se vlatnictví nebo správy). Staví se proti zrušení církevního soudu, proti branné povinnosti kněžích nebo proti tomu, že vrchní představitelé katolického Říma přispěli k roztržce mezi V a Z církví.
- e) V odstavci týkajícím se **občanské společnosti jako takové a jejího vztahu k církvi** je představeno 17 bludů, např. to, že církev je pro společnost neprospěšná, že v případě rozporu je církevní moc podřízena světské; světská vláda smí zasahovat církvi do řešení náboženských otázek; školy mají náležet pod světskou správu apod.. Celkově z textu je jasně patrná snaha navrátit církvi původní výsadní postavení a nadřazenost nad jakýmkoli jinými institucemi.
- f) Předmětem dalšího oddílu je **přirozená a křesťanská etika** (9 tezí), zde je text ostře zaměřen proti svévolné morálce, která nevychází z Božích zákonů a proti uctívání pouhé hmoty. Jako špatné je zde uváděno i odmítání poslušnosti legitimních autorit.

- g) **„Omyly týkající se křesťanského manželství“** je název další části zahrnující 10 bodů. Popírá se zde zejména volná možnost rozvodu a světské právo na řešení záležitostí manželských a snoubeneckých.
- h) Pouze dva bludy obsahuje část týkající se **světské moci papeže**. Světská moc – na jiných místech textu tolik odmítaná – je nyní kupodivu hájena. Popírá se zde, že by v katolické církvi panovaly rozpory ohledně užívání světské a duchovní moci, a také to, že by vzdání se světské moci bylo pozitivem pro další vývoj církve.
- i) Poslední čtyři teze se týkají **moderního liberalismu**. Hned jako první je odmítána svobodná volba náboženství, jakožto prvek prospěšný státu a společnosti. Dílo je završeno nesouhlasným postojem k tomu, aby se římský papež smířil s vývojem doby a liberalismem.